

כל שעה פרק שני פסחים

לד.

עין משפט נר מצוה

קב א מ"י פ"א מהל' תרומות הל' כג:
 קב ב שם הלכה ה' כ"א:
 קב ג מ"י פ"ו מהל' משער הלכה ו'
 קב ד מ"י פ"א מהל' תרומות הלכה כג:
 קו ה מ"י פ"ט מהל' פסולי מוקדשין הלכה ד:
 קו ו מ"י פ"ב מהל' בית הבחירה הל' יד:

לעזי רש"י

ציבור"ש גיבור"ט.
 בצלצלים בצלים קטנים.

רבינו חננאל

וכן חיישי סליקתא ונאיסאתא שרי לארלוקי בהו, אבל חיישי שפירן וכיוצא בהן דחיישינן דלמא אכיל להו וכן תותין ונבבין. דאחי לידו תקלה לא משהינן להו. וכן אבא שאול גבל של בית רבי היה מחמם חמין בחיטין של תרומה שליקתא ומאיסאתא כדי ללוש עיסה בטוהרה. בעי רבה בר מנחם מאביי ורב חנניא בני אבין הא דתנן בפ"ט דתרומות [מ"ז]. שחילי תרומה שנטמאו ושתינן טהור מלמטא ואסורין מלאכול עד שיגום את האוכל, וכיון ששהירא אמאי אסורין לאכול. א"ל הכי אמר רבה אסור לזרים, כלומר תרומה הן ובקדושתן קיימי. אמר לן מאי קמ"ל דגידולי תרומה הן, התינינא גידולי תרומה תרומה, וכי תימא בגידולי גידולין עסקינן כגון שקיצינן הגידולין וחזרו ערו וצמחו ודברו שאין זרעו כלה, הא נמי חנינא (ל) דתנן גידולי תרומה (תרומה) הן גידולי גידולין (גידולין) חילין, ואוקימנא בדבר שזרעו כלה, אבל דבר שאין זרעו כלה, כגון הלוף והשום והבצלים. אמר להו הכי א"ר ששת אסור לכהנים, מ"ט הואיל ונפטלו בהיסח הדעת, כלומר כיון שנטמאו היסח דעתו מהן ונפטלו. ואמרין חנינא למאן דאמר היסח הדעת פסול הגוף הואי, כלומר הרי הוא כבשר חזירי שאין לו היתר לעולם. אלא למאן דאמר היסח הדעת פסול טומאה הואי אמאי אסורין לא יהא הטפל חמור מן העיקר, ואם טהור מטמאין [אמאי] לא יהו מותרין מפסול טומאה, ונדרו גם דבריה. ודורנו לברר מחלוקת ר' יוחנן ור'ש לקיש, דאיתמר ר' יוחנן אמר היסח הדעת פסול טומאה הואי שאם יבא אליו ויטהר שומעין לו, ור' שמעון בן לקיש אמר פסול הגוף הואי שאם יבא אליו ויטהר ויטהר אין שומעין לו. ומותיב ליה ר' יוחנן מהא דתניא בסוף תמורה ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא אומר לול קטן היה בין כבש למזבח למעברו של כבש ששם היו זורקין פסולי חטאת העוף כדי שתעובר צורתן ויצאו לבית השרפה, כיון שנפטל היסח דעתו ממנו. הניחא לדידי דאמינא פסול טומאה הוא משום הכי בעי עיבור צורה, אלא לדידך דאמרת פסול הגוף הוא למה ליה עיבור צורה, התנן זה הכלל

בשליקתא ומאיסתא. קצת נראה דוקא שהן כבר מאוסות מותר להשתותן אבל למאס אסור דבמזך כך אחי ציה לדי תקלה כמו דזריכת ענבים דבפרק הלוקח בזהמה (בכורות דף כג.) אמרינן סאה תרומה טמאה שנפלה למוך מלא חולין טהורים ר"א אומר תרוס ותרקב וצמט' תרומות צפ"ה גרסינן תרוס ותרקב ואומר ר"ת דצמאסתא תשרף ויהנה ממנו בשעת שריפה: **מחמין** לו חמין בחיטין של תרומה. אור"ת דלכהניס של בית רבי היו עושין דלישראל לא שריא אלא הנאה שאינה של כילוי כמו עירוב דמערבין לישראל צמורה אלא הנאה של כילוי כגון להכיל לצממה או להדליק אסור לישראל כדאמרינן צפ"ק דמס' ע"ו (טו.)^א כהן ששכר פרה מישראל לא יאכלנה כרשיני תרומה וצמסכת תרומות (פ"א משנה י') נמי אמרי' מדליקין צמתי כנסיות וצמתי מדרשות צמנן של תרומה שנטמא כרשות הן פירוש אס יש שם כהן דער נלחד נה לנחמה ור"י אומר טעמא משום דדרשינן משמרת תרומתי מה תרומה טהורה וכו' ומה טהורה דוקא לכהן אף טמאה דוקא לכהן וצממאה ליכא אלא הדלקת: **מחרין** מלמטא. תימה לר"י דצפ"ק קמא דשבת (דף ק"א:) מסקינן דהיינו טעמא דגורו גידולי תרומה תרומה משום תרומה ומעשר ציד כהן פ"י שלא ישהה אותה לזריעה והשמת כיון דטהרו ישהה אותה לזריעה כדי לטהרה ואומר ר"י דמשום ריח פורתא לא ישהה אותה מאחר שעדיין היא תרומה^א ולא נעשית מולין הקשה צבינו נקיס גאון דתניא צמספתא^ב גידולי תרומה ומעשר שני הרי הן כחולין ומנא תירין צירושלמי דמסכת תרומות דהרי הן כחולין היינו להתייב צלקט ושכמה ופאה ועניי ישראל ועניי כהנים מלקטין אותן אלא שאסורין לזרים והיינו דתניא עניי ישראל מוכרין את שלהן לכהנים צמתי תרומה וטעמא לפי שדמאורייתא אין תרומה ומעשר חייצין צלקט שמה ופאה ולא אחי גזירה דרצנן ומפקע ליה ועוד הקשה הר"ר משה נצריי"ש דתנן צמסכת בכורים (פ"ב מ"ג) יש צממער ובכורים מה שאין כן בתרומה שהמעשר ובכורים גידולין אסורים מלאכול בתרומה משמע דגידולי תרומה שרו לזרים מיהו בלאו הכי לא א"ש ליטנא אף לזרים מייבעי ליה למימר ונראה דזרים דהתם^א היינו נכרים וכן משמע צירושלמי: **גידולין** גידולין. פירש ריב"א דגידולים היינו גידולי ראשון מן הזרע ואח"כ חזר ונטע אותן גידולים זהו גידולי גידולין ומציא ראייה מירושלמי דמסיק התם אגידולי גידולין משיעשו שני גרונות דהיינו צכה"ג שזרע ונלקט שתי פעמים ולפ"ה הכל הוא גידול ראשון ומה שפ"ה דשומין הוא דבר שזרעו כלה לא משמע הכי דצמסכת תרומות תנן צפ"ט (מ"ו) אחיזה דבר שאין זרעו כלה הלוף והשום והבצלים: **פסול הגוף** הוי. תימה דלעיל (דף ק"ב:) אמרינן אס הייתה צמקום המונגע יניחנה בצמקום התורפה ואמרי' גרמא אין צידים לא ואמאי אין מותר לשורפה מיד כשמסיח דעתו ממנה: **ל"ה** עיבור צורה. קשה לר"י דילמא האי פסול היינו צדס וצבעלים דבעי עיבור לורה וי"ל מ"מ אחר שזרק צולו יש צו היסח הדעת^א הר"ר אלחנן: **שם**

בשליקתא ומאיסתא. לאחר שנטמאו שולקין ואח"כ זורקין לזין העצים והן נמאסות ורב הונא חייש דלמא אכיל להו מקמי דלישלקיניה או שעה ששולקין: והיו מחמין לו חמין צמטין של תרומה טמאה. שהיו לוקחין אותם מכהנים צוול: ללוש צהן עיסה צמרה. כלומר אע"פ שרבי אוכל חולין בטרהה היה לא חייש דילמא נגעו בני חטים טמאים צעיסה דצטלו להו מתורת אוכל ולא מטמאו: סנו תרומות. מס' תרומות: מאי אמרינן. חידוש וטעמא בתרומות שאתם שונים צבית אדם גדול כרבה: שחילי תרומה. כגון שחילי כרוב וכרשיני: טהור **מלטמא**. אחרים שחיבורן לקרקע בטלן מתורת אוכל: ואסורין מלאכול. וקא ס"ד משום טומאה ולכהנים: אסורים לזרים. דלא אמרינן פקע שם תרומה מיינייהו: ומאי קא משמע לן גידולי תרומה כתרומה. אפילו דבדר שזרעו כלה כגון חייטין או ללעות שומין תנינא: וכי סימא. האי אסורין מלאכול דבדר שאין זרעו כלה קאמר כגון צללים דקיס שקורין לציב"ש וכשפותלים אחת אחת לצהה הן נוספות ומתחברות ששה וד' יחד. והיינו גידולי גידולין אותן הנוספות עליהן שלא היו תרומה מעולם וגידולין עלמין כגון שחילי כרוב שהולכים ומרחיבין העלין הרשאים וצדים החדשים העולין בקלה הוו גידולי גידולים: הטבל גידוליו מוסרין. אע"פ שנתמרה בכרי והוקבע למעשר וכל עליו שם טבל זרעו ולא הפרש מעשרותיו תחלה ולמנו ונגמר וקצרו מותר לאכילת עראי עד שימרח בכרי ואף על גב דגידולי תרומה תרומה מדרבנן הוא ולחומרם שלא להפסיד את הכהנים אבל גידולי טבל חולין הן והרי הן כשקורין כשאר תבואה ואוכל מהן עראי עד שימרחם: צהיסח הדעת. כשנטמאו מתחלה הסיח דעתו מהם שוב מלשומרן ונפסלין בהיסח הדעת דכתיב גבי תרומה (במדבר י"ח) את משמרת תרומותי עבד לך הן שימור ולא תסיח דעתך: פסול הגוף הוי. מעלה היא בקדשים שנפסלין צדק ושם פסול הוא לעצמו ואפילו יבוא אליה ויאמר שלא נטמאו כל אותן הימים שהסיח דעתו מהן אין שומעין לו: שפיר. משום הכי אסורין שאין שחילתן מועלת להן להסיר שם פסול מפליהן: אלא נמ"ד. כל מה שקדשים נפסלין צהיסח הדעת אינו אלא משום חשש טומאה שמה ע"י שהסיח דעתו משמירתן נגעו בהן טומאה ואינו יודע: מאי איכא למימר. הני אמאי מיפסלי משום חשש טומאה הא אפי' טומאה ודאית שבהן טיהרתה שחילתן: ויטהרנו. ויאמר שלא נגעו צו טומאה כל ימי היסח: לול קטן. כמין גומא חלולה עשויה צבנין הרפפה: צין כבש למוצה. כלומר צקרין וזית סמוך לכבש וסמוך למוצה צמקום שהם מתחברים: צמערכו של כבש. אלא שפת מערבית של כבש: ששם זורקין פסולי חטאת העוף. לפי שהיא נעשית צקרין מערבית דרומית למטה וכשאירע פסול צה שאינו פסול הגוף ממש ואין יכול לשורפה מיד משום ציון קדשים נותנין אותה שם: וסעובד לזרפה. היינו פסול לניה. עיבור צורת מראית צשר צלינת לילה אחד הוא וכיון שלנה צלינה הרי היא נותר וטעון שריפה ונשרף. ועל כרחק מדבעינן העצרת לורה לאו כשפייגל צה או נטמאת או יתה או מלקה שלא כמציאת קמייירי דהא פסול מעליא הוא ולמה לן לאהדורי אפסול לניה ואין לנו דניבעי לניה אי לאו פסול היסח הדעת וא"כ פסול חשש טומאה הוא איכא למימר דהאי פסול צהיסח הדעת קאמר וכיון דלא חוינן ליה דאיטמי אלא חששא צעלמא הוא צעי עיבור לורה דלא נמצינן למשרפה להדיא שמה יבוא אליהו אחרי כן ויאמר טהורה היתה ונמאלת ששרפנו קדשים טהורין אלא אס שם פסול הוא לעצמו אפי' לא נטמא למה לי עיבור לורה: צורתן ויצאו לבית השרפה, כיון שנפטל היסח דעתו ממנו. הניחא לדידי דאמינא פסול טומאה הוא משום הכי בעי עיבור צורה, אלא לדידך דאמרת פסול הגוף הוא למה ליה עיבור צורה, התנן זה הכלל

(א) וצ"ע מוספת צ"ק קטו: קטו. ד"ה אחי לדי תקלה וכי דבר הונא נמי מורה צוה, (ב) מוספת צ"ק פ"ט משנה א, (ג) ר"מ מוקדש זה, (ד) שבת פ"ז: תרומות פ"ט מ"ד נדרים פ"ה, (ה) ג"ז שם, (ו) מוספתא דנבחים פ"ו ה"ג, (ז) [למקן עו. וע"ג], (ח) [ג"ל והתיא], (ט) [מוספתא פ"ו ה"ו], (י) [וכן צממאה תרומות פ"א משנה ט, (כ) [וש"יין מוספתא יצמות טו: ד"ה לא וכו' מנאכל צאורין ומוס' לעיל טו. ד"ה כדי ומוס' שבת טו. ד"ה אין מדליקין ומוס' מנחות טו: ד"ה כדי שמה], (ל) [דטהרות פ"א ה"ה], (מ) ע"י מהרש"א,

הגהות הב"ח

(א) גביה ושמך טהור מלמטא וכה"כ נכש"י:

מוסף רש"י

גידולי תרומה. אס זרעה, ופסולי דבר שזרעו כלה כגון תבואה וקטנית (שבת פ"ד).

מוסף תוספות

א. דהרומה דמיה מועטין. טוס' הרא"ש. ב. ולמה צירך להמירין עד לחזר שתעצור צורתו. שם.

(א) ג"י אמת ה' לו לרבינו ז"ל כאן דמיימי ממזומה גופא שם צמשה ד' והוא יומר ממוחתי מני דיקן.